

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 26. szám. (Köztelék).

Goldis József †.

A mult héten meghalt *Goldis* József, aradi görög-keleti román püspök, hosszabb betegeskedés után. Az elhunyt hazafias érzésű ember volt, akinek sokat kellett elszenvednie a román nemzetiségű izgatóktól, akik üldözték amiatt, hogy a román néptanítókat nagy sikerrel és kitartással oktatta a magyar nyelvre. Goldis azonban nem törődött az üldözéssel és gyanúsítással, rendületlenül haladt a maga útján, amelynek egyik czélja a román nép erkölcsi és művelődés tekintetében való fölemelése. A hazai románok előtt emiatt nem is örvendett nagy népszerűségnek, de a hazafias románság teljes elismeréssel adózott neki ügybuzgó működéséért.

Goldis életrajzi adatait az alábbiakban közöljük:

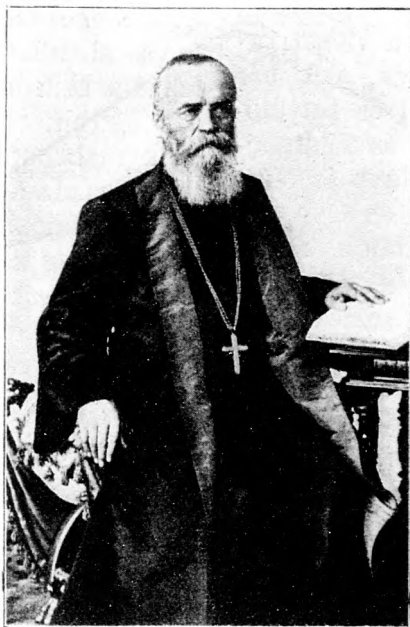
Goldis János, papi nevén József, 1836. február 29-én Arad vármegye Székudvar nevű községében született. Gimnáziumi tanulmányait Aradon végezte, a jogi tanfolyamot pedig Debreczenben. Nyilvános működését mint Arad vármegye első aljegyzője kezdte meg. A közigazgatási pályán azonban csak 1869-ig maradt. Ekkor Saguna metropolita rábeszélésének engedve, fölvétette magát az egyházi rendbe. Letevén theologiai vizsgálatait, mint

püspöki titkár, theologiai tanár, szentszéki ülnök és a „Lumina“ czimű egyházi és iskolai lap szerkesztője működött 1873-ig. Ez évben a vallás- és közoktatásügyi miniszter az aradi királyi főgimnáziumhoz a román nyelv rendes tanárává nevezte ki. 1892-ben az egyházmegyei zsinat a nagyváradi görög-keleti konzisztoriumhoz püspöki helynökké választotta. 1896-ban szabadelvű programmal a magyar-eszéki kerület képviselővé választotta. 1899. április hónapjában püspökké választották. Megválasztását a király ugyanez év június 22-én erősítette meg s püspöki hivatalába augusztus 1-én iktatták be. A román irodalommal korán kezdett foglalkozni. A román nyelv latinságáról magyar nyelven írt értekezéseiért a bukaresti akadémia 1882-ben levelező tagjává választotta.

Goldis utóda valószínűleg *Hamza* Ágost püspöki helynök lesz az elnöki székben, amit csak örömmel üdvözölhetünk,

mert a gazda- és iparososztálynak őszinte barátja s élénk részt vesz az Aradmegyei Gazdasági Egyesület működésében.

A püspökválasztás a május havában tartandó zsinaton fog megtörténni.

GOLDIS JÓZSEF,
aradi görög-keleti püspök.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

Mauthner Ödön

28 év óta

csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

Jaj, de fáj!...

Jaj, de fáj! Kinek fáj és mije fáj? Hát, édes atyáinkfiai az Urban, a falusi apró uzsorásoknak, a pálinkával szesszió földeket szerzőknek, a nagyobb gabonauzsorásoknak s általán a közvetítő-kereskedők mindazonféle fajtájának, mely a magyar nép verejtékén gazdagodott a múltban és gazdagodni akar a jövőben, ezeknek fáj, hogy mindennemű törvényt megkerülő, pénz- és birtokszerzésre irányuló fondorkodásaiknak véget vetnek immár lassanként országszerte a szövetkezetek. A fogyasztási, a hitel- és az értékesítő-szövetkezetek. Avagy nem hallottátok-e, hogy a múlt héten az ország házában mint kiabálta Sándor (Schlesinger) Pál, lipótvárosi képviselő: Jaj, de fáj! Jaj, de fáj! Mi fáj? kérdezték tőle. Hát, hogy azok az istenadta szövetkezetek — mondá ő — tönkre teszik a vidéki kereskedelmet. Még boltokat is mernek nyitani, sőt egy-egy városban nem is egyet. A lisztet, sőt, cukrot, bort, szappant, makra-pipát, a menyecskék fejére való babos-kendőt, a leányok haját ékesítő pántlikát és mindenféle portékát, jobbajtát és olcsóbbat adnak, mint a Rosszkorgyútt, Jókorgyútt s Ludgége boltosék, akik bár akármikor és bár csak egy batyuval és füttyülövel jöttek a faluba, ma már ház- és földtulajdonosok s ha nem nagyságos, legalább is téésurak. Jaj, de fáj! Jaj, de fáj!

Hát, ha ezt a jajgatást hallottátok, szives olvasóim, ugy bizonyára hallottátok a vigasztaló szavakat is, melylyel balzsamot igyekeztek csöpögtetni a szövetkezetek ellen toporzékoló Sándor Pál képviselő urnak sajtó szívsebére. Kérlelték, simogatták, hogy ne haragudjon az ur, ne jajgasson az ur, hiszen azok a szövetkezetek nem bántják a tisztességes kereskedelmet, csak a tisztességtelennek bűnös manipulációit akadályozzák meg. Kezet fognak azzal, aki jó portékát ad becsületes mértékkel, de a körmére koppantanak annak, aki hamis mértéken hamis portékával rontja a magyart. Ez sem használt, hát tovább vigasztalták. Hogy a szövetkezetek nem gátjai a tisztességes munkával való vagyonszerzésnek, hanem igenis megakadályozzák azt, hogy a lelketlen falusi boltos a szomszédasszonytól egy pár pohár subapálinkáért ne csaljjon ki husz annyi értékű kötény alatt hozott gabonát, kukoriczát. Hogy a mulató legény az apja magtárából kicsent buzát ne válthassa fel hamis borra. Hogy, aki azután ily módon a szegény népen meggazdagodott, az most már nagyban ne üzhesse fajunkat, a magyarságot vagyoniilag tönkretévő vakondok-munkáját s uzsorakölcsöneivel — mint ez mai napig történik — ne szorithassa ki a magyar középosztályt falusi

udvarházából, hogy azután azt világgá kergesse. És halljátok-e, hogy a »ne hagyj magadé« még tovább is jajveszékelnék. Hiszen éppen a szövetkezeteknek ez a becsületes, a magyar fajt megvédő, nemzetmentő működése nem tetszik nekik. Sőt most már nemcsak jajgatnak, hanem haragusznak is. Hát nem tudjátok-e, hogy a prédára leső farkas is, hogy csattogtatja akkor fogait, mikor már nem férközhetik többé a juhnyájhoz? És ez a jajgatás, ez a harag, mit jelent nekünk? Virradatát annak a fényes hajnalhasadásnak, midőn a szövetkezetek áldó tevékenységüket kezdik kiterjeszteni az egész ország fölé. Midőn becsületes törekvéseikkel győzedelmeskednek a tisztességtelen, a nép vérért is kiszípolozó igyekvések fölött. Midőn a magyar gazdasági, üzleti élet köréből kikergettetnek az áruhamisítók, a hamis mérleggel mérők, az uzsorásbanditák, mint ahogy egykor a mi urunk Jézus kiverte a pénzváltókat és farizeusokat Jeruzsálemnek fényes templomából. De ez a jajveszékés és annak nyomán felhangzó harag, mást is jelent nekünk. Azt, hogy a szövetkezeti eszme ellenségei megmozdultak s pénzzel, befolyással küzdenek ellenünk. Résen legyünk tehát s akik reánk törnek, azoknak feleletünk az legyen, hogy minden községben emeljünk újabb sziklavárákat, szövetkezeti egyesületeket gazdasági életünk megmentésére, fejlesztésére. Hajdan Budavár, Szigetvár, Eger vára védték meg a török ellen, ma a szövetkezetek erős és büszke várai fogják megvédeni a tisztességtelen kereskedelem gyülevész, uzsoráskodó ellen a magyart!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A husvét, másfélhetes vakáció után a múlt *csütörtökön* kezdte meg újból a képviselőház tanácskozásait, még pedig a kereskedelmi költségvetés folytatólagos tárgyalásával, melynél *Kossuth* Ferencz a kisiparosok érdekében szólalt fel, *Rubinek* Gyula pedig nagy és folytonos helyeslésekkel kísért beszédet mondott, melyben fényesen bebizonyította, hogy a magyar agrárizmus nem a gazdasági egyoldalúság zászlóját lobogtatja, hanem igenis óhajtja boldogulását az iparnak, tisztességes kereskedelemnek is, ami azonban csakis a magyar földmives gazda osztály boldogulása alapján lehetséges. Hirdette *Rubinek*, hogy nálunk első sorban azokat az iparágakat kell támogatni, melyek gazdasági nyereségünket, például a cukorrépat, árpát dolgozzák fel. Ezen az ülésen beszéltek még az önálló vámterület mellett *Krasznai* Ferencz és gróf *Zichy* Jenő.

A *pénteki* ülésen *Haydin* Imre arra mutatott rá, hogy a Felvidéken a csehek és tótok ki akarják szorítani a magyar iparosokat. *Sándor* Pál a lipótvárosi kereskedő és börziáner képviselő a szövetkezeteknek ment neki s természetesen védte a börzét, meg a gabonaárakat mesterségesen lenyomó örlési forgalmat. *Thaly* Kálmán azt sürgette meg, hogy a

kormány csináljon Törökországban is piacot a magyar ipartermékeknek s ennek kapcsán fölemlítette, hogy milyen nagy ellenségiünk nekünk a magyar pénzen fizetett kokstantinápolyi nagykövetségünk, aki még azt is akadályozza, hogy II. Rákóczy Ferencz fejedelmünk földi maradványait hazahozzuk.

— Szégyen! Gyalázat! hangzott erre a felháborodás szava a képviselőház minden oldaláról. Ezen az ülésen *Rubinek* Gyula erőteljesen utasította vissza Sándor Pálnak a szövetségzek elleni kirohanását s meg is czáfolta mindazokat, melyeket a lipótvárosi kereskedő az őrlési forgalom mellett hozott fel.

A *szombati* ülésen *Baross* János, a csongrádi fiatal képviselő vitta ki magának agrárius eszméi fejtegetésével ismét a képviselőház zajos helyeslését. A magyar esaternahálózat kiépítését s különösen a Duna-Tisza közötti esaterna kiépítését sürgette olyan indokolással, melynek igazságát élénk helyesléssel ismerte el a Ház. *Major* Ferencz azt kérdezte a kereskedelmi minisztertől, hogy igaz-e, miszerint az épülőben lévő eskütéri Dunahid ledülőben van. *Horánszky* miniszter azt a választ adta, hogy baj ugyan van a hidnál, de az összedüléstől nem kell tartani. *Nessi* Pál a balatoni gőzhajózás fejlesztését sürgette, amit a kereskedelmi miniszter meg is ígért.

A *hétfői* tanácskozáson az ugynevezett *konverzióról* szóló javaslatot tárgyalták, melyet *Neményi* Ambrus előadó ajánlott elfogadásra. A konverzió tudvalevőleg abból áll, hogy az állam több adósságát egyesíti egy hitelezőnél s azok után több időre kevesebb kamatot fizet. A javaslat ellen beszéltek *Barta* Ödön, *Szüllő* Géza, *Okolicsányi* László. *Kedden* ugyanesak ezzel a törvényjavaslattal foglalkozott a képviselőház. *Rakovszky* István, *Várady* Károly és *Beöthy* Akos mondván a konverzió ellen erősen támadó beszédeket, különösen *Beöthy* Akos azzal esipkedte a hallgató kormánypartot:

Száraz ágon hallgató ajakkal
Meddig ültök esügedt madarak?

Lukács László pénzügyminiszter szinte hosszu beszédben védte a javaslatot, majd az ellenzék zárt ülésen követelte a kölesön-egyesítésre vonatkozó szerződés előterjesztését, amire azonban — mint mondták, — az ország érdekeire való tekintetből sem az igazságügyminiszter, sem a pénzügyminiszter nem volt hajlandó.

A *szerdai* ülésen teljesen megszavazták a konverzióról szóló törvényjavaslatot, majd a kereskedelmi költségvetésre került a sor, melynél *Papp* Elek a szállítókecsik ezélszerűbb építését, szaporítását, sürgette s a szállítási díj leszállítását, hogy a magyar száda külföldön is értékesithesse gazdasági termékeit. *Solymossy* Ödön a határszéli városoknak kért

Budapest felé olcsóbb közlekedést. *Major* Ferencz pedig megsürgette a gazdaságilag is oly fontos balatonparti vasut kiépítését. *Horánszky* kereskedelmi miniszter megnyugtató felvilágosítása után a kereskedelmi költségvetést is teljesen megszavazták.

Munkásgyűlések.

Husvét ünnepét ismét arra használta fel a lelketlen izgatók által félrevezetett magyarországi munkások egy része, hogy a szent ünnep méltó megülése helyett gyűlésezett, kongresszusokat tartott.

Két helyen is volt az országban gyűlés, az egyik Budapesten, az ugynevezett szociáldemokraták tartották a gyűlést, akik szerint nincs haza, azaz ott van a haza, ahol a munkás boldogul. Az anyaföld szeretetét, amelyen születtek, kiirtják a szociáldemokraták a szívükből; szerintük a legnagyobb igazságtalanság, hogy gazdagok, jómóduak vannak, mindenkinek egyforma vagyonának kellene lenni s akinek többje van, a többletet el kell tőle venni s odaadni annak, akinek kevesebb vagyona van. A társadalmi rendet felforgató téves fölfogások ezek, mert ha még el is osztanók egyformán az egész világon a vagyont, mindjárt másnap lenne olyan ember, aki könnyelműen elherdálná és lenne olyan, aki takarékoskodva szerezne az egyenlő vagyonhoz. Nincs tehát egy cseppnyi igazság sem a szociáldemokraták tanaiban, akiknek vezérei az óriási tömeg által fejenkint hetenkint befizetett 10 krajczárokól urimód élnek Budapesten.

A másik párt, az ugynevezett földmives munkások pártja, Mezőturon tartott gyűlést husvét ünnepén. Sok a panaszkodás ezeknek is és igen sok szeretlen követelésekkel állanak elő; azt kívánják, az állam ingyen nyugdíjat adjon a munkások száz-ezreinek; de azt nem kérik, hogy miből fizesse az állam mindezeket, mikor az adóbevételekből alig bírja az államháztartás kiadásait fedezni.

A földmivelésügyi miniszter ur által életbeléptetett üdvös intézmény a Gazdasági Munkás- és Cselédpénztár szép eredményeket mutat fel két évi fönnállása alatt, de a mezőturi munkásgyűlés azt kívánja, hogy a pénztár ingyen fogadja kebelébe a munkások óriási tömegét, anélkül, hogy azoknak egy fiakrajczárt is fizetniök kellene a pénztárba, ha előregszenek, adjon nekik a pénztár nyugdíjat. Hát hiszen, hogy minden magyar munkás öreg korára nyugdíjban részesüljön, ahhoz elsősorban az szükséges, hogy minden magyar munkás tagja legyen a pénztárnak, akkor az évi fizetendő járulék nagyon csekély összegre fog apadni, amely járulékot a legkisebb

Erőtakaromány-czikkék,

Vetőmagvak beszerzésére ajánljuk a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté-t,

BUDAPEST, V., Alkotmány-u. 31.

keresetű munkás is fizetni bírja. Ez volna módja annak, hogy ez az áldásos intézmény csakugyan éreztethesse üdvös hatását munkásosztályunkra nézve.

De azok a szertelen követelések, amelyeket a mezőturi munkásgyűlés támaszt, nem egyebek, mint elérhetetlen és teljesíthetetlen törekvések és sokkal helyesebben járna el munkásosztályunk, ha ünnepi gyűlésezés helyett tömörülne a Gazdasági és Munkás-Cselédpénztár köré, mert ez uton sokkal könnyebben és kevesebb küzdelemmel viselhetné el öreg korára az élet terheit.

Tengerészeink magyarsága.

Hajórajunk sorra járta a földközi-tengermelléki országok kikötőit. Nagy tisztességben részesült mindenütt. Az ünneplés nagy volt Spanyolországban és Franciaország Toulon kikötőjében is, ahol a francia és orosz tengerészet képviselőivel való közös lakomán nevezetes köszöntőket váltottak. A köszöntők teljes szövegét közli a külügyminisztériumhoz közel álló Fremdenblatt. Az első tósztot Besson francia altengernagy mondta, a többi közt a következő mondatokat használva haditengerészetünk üdvözlésére:

„... Boldogok vagyunk, hogy osztrák-magyar bajtársainkat körünkben láthatjuk... Az osztrák-magyar tengerészet nagy kiváló tulajdonságai által... Dicsőség az osztrák-magyar haditengerészetnek!...“

A francia tengernagy, mint látjuk, szigorúan ragaszkodott most már a külföldön is ismert helyes közjogi kifejezéshez s mindenütt az osztrák-magyar haditengerészetet üdvözlötte köszöntőjében. Ezt az üdvözlést hajórajunk parancsnoka Ripper tengernagy a bécsi félhivatalos ujság szövegében eképp köszönte meg:

„Az osztrák haditengerészethez tartozó minden bajtársunk nevében köszönöm azt a szíves fogadtatást, melyet önöknél találtunk...“

Ime tehát, amit tudott a francia, hogy az a haditengerészet nemcsak osztrák, hanem magyar is, azt nem tudja a közös tengernagyunk, mert különben lehetetlen lett volna, hogy a francia tengernagy szavaira, amelyekben háromszor egymásután osztrák-magyar haditengerészetről beszél, ő csak az osztrák tengerészet nevében mondjon köszönetet. Ezt szó nélkül hagyni nem szabad. Az osztrák-magyar tengernagynak tudnia kellene, hogy nemcsak osztrák, hanem magyar is.

Tanácskozások a kivándorlás ügyében.

A gazdák országos testülete, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, karöltve a vidéki gazdetestületekkel az idén az ország négy vidékén fog tanácskozni a népkivándorlással járó bajok felett. Magában Amerikában egy millió magyar ember él, ezeknek kifejtett munkája elveszett a magyar hazára nagyrésztben; erejüket idegen földön pazarolják, idegenben költik el keresetüket, aki pedig keresetbe nem jut, nyomorúságban pusztul el távol a hazától.

Ki van tűzve tehát a cél: visszatartani népünket a kivándorlástól; adni neki itt munkát és kere-

setet, hogy ne legyen kénytelen idegenben menni s keresni boldogulását.

Négy országrészi tanácskozmány lesz az idén, ugymint:

A székelmentés végett, a kies Erdélynek székelvények lakta vidékén.

A felvidéki kivándorlás okainak kutatása és az okok megszüntetése végett Miskolcra lesz gyűlés.

A délvidéki kivándorlás ügyeit-bajait Temesvárott fogják tárgyalni és végül:

A dunántúli kivándorlás ügyében Keszthelyen fognak gyűlést tartani.

Az országrészi tanácskozmányok megállapodásait azután a Pozsonyban szeptember havában tartandó országos mezőgazdasági kiállítással egyidejűleg rendezendő hatodik országos gazdaggyűlés fogja szentesíteni.

Népünk boldogulásához nagyban hozzá fognak járulni ezek a tanácskozások.

A gyolcsos tótok ellen.

A szatmári kereskedők följelentették a rendőrkapitányságnál a gyolcsos tótokat, akik hetivásárra járnak jogtalanul. Először is a felvidéki házalók, illetve vándor-kereskedők nemcsak házi iparcikkeket, hanem külföldi és a hazai ipartermékeknél jóval silányabb árukat hoznak forgalomba. Ezzel a hazai ipartermékek nagyobb mértékben való terjedését akadályozzák és a fogyasztó közönség érdekeit sértik. Panaszosok kérték a felvidéki házalóknak a hetivásárra való megjelenését megakadályozni. Ezen panasz folytán az elsőfoku iparhatóság a legközelebb tartott hetivásár alkalmával az ügyvezető gyolcsos tótok között vizsgálatot tartván, a panaszt nemcsak indokoltnak, hanem annak tárgyát egyenesen kormányhatósági rendelkezésekbe ütközőnek találta és ennek alapján a következő határozatot hozta: „A felvidéki házalók, illetve vándor-kereskedők, nemkülönben hasonló foglalkozással bíró bárki más, a mi hetivásárra való megjelenéstől eltiltatnak, mert bár az 1887. XVIII. t.-cz. 2. §-a megengedi ugyan, hogy a felvidéki házalók hetivásárra is megjelenhetnek, de a törvénynek ezen rendelkezése csak azon felvidéki egyesekre vonatkozhat, akik a házalást tényleg gyakorolják, vagyis állandóan helységről-helysére és házról-házra járva, meghatározott eladási hely nélkül árusítanak s csak e mellett jelennek meg az utba eső községekben tartott hetivásárokon is; ellenben nem terjed ki a törvény jelzett kedvezménye azokra az egyénekre, bárha felvidékiek volnának is, akik valóságos házalás gyakorlása nélkül csak hetivásárokat látogatnak. Minthogy a városunkban megjelent gyolcsos tótok közül a megtartott vizsgálat szerint egy sem foglalkozik valóságos házalással, hanem a házalási könyvet kizárólag hetivásár látogatására használják fel, mint ilyenek pedig nem házalóknak, hanem vándor-kereskedőknek tekintendők, az itteni hetivásárokon való megjelenéstől eltiltattak.“ Helyesnek tartjuk az elsőfoku iparhatóságnak ezen tiltó rendelkezését nemcsak a felhözött indokokat tekintve, hanem azért is, mert a hazai ipar fejlesztésére irányul és megvédeni igyekszik egy a fogyasztó közönség, mint a mi kereskedőink anyagi érdekeit és ezek adózásképeségét mindenestre csak fokozza. Másrészt indokolja azt még azon fontos körülmény is, hogy a felvidéki házalók a legcsekélyebb közteherviselés nélkül forgalmas hetivásárokon meg nem érdemelt anyagi haszonhoz jutottak.

Angol-bur háboru.

Végre mult héten egy távirat érkezett, melyből megtudtuk, hogy *Kruitinger*, az angol fogságba került hős bur vezért nem végezik ki. Arról is irnak, hogy talán szabadon bocsátják, de nem bizonyos.

Nagyobb angol vereség egy volt, mely alkalommal Kitchener angol fővezér előcsapatait teljesen tönkre verték. 400 angol maradt a harcmezőn és az összes podgyász a burok kezébe esett. A győzelem után *Botha*, a burok fővezére, hir szerint, át fog vonulni Natálba, angol területre, hogy otthonukban támadja az angolokat. Több apró harc után még a béketárgyalásokról irhatunk.

Schalk-Burger és Steyn a bur vezető férfiak most Delarey-nél vannak tanácskozáson. A béketárgyalás legelső feltétele most is a bur államok függetlensége. Ha az angolok bármily messzemenő engedményeket és kártérítéseket ígérnek, ennélkül nem tárgyalnak a burok. Legfőbb a függetlenség, a szabadság. Ha az angol kormány erre nem hajlandó, a bur szabadságharcot folytatják és Angliának nem lehetnek nagy reményei, hogy győzelemmel fejezzen be a háborút. Most még gondolkoznak Angliában, de egy-két jó vereség majd megpuhítja őket s így a hároméves harc után helyre fog állani az üdvös béke.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

1902. április hó 1-én új előfizetést nyitottunk a **FÜGGETLEN UJSÁG**-ra.

Akinek előfizetése márczius hó 30-án lejárt, azt kérjük, sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére a mult hó 20-án külön levélben megküldött postautalványt kérjük felhasználni.

Előfizetési ár : _____

**Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,
negyedévre 1 korona 50 fillér.**

A „*Független Ujság*“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programmunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programmunk „a magyar nemzeti politika előléte, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot tehetőségéhez képest terjeszteni.

Hazafiúi tisztelettel a

„**FÜGGETLEN UJSÁG**“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Gépbeszerző szövetkezetek.

Olvasom valamelyik külföldi ujságban, hogy a német gazdák ujabban ismét mily életrevaló újítást honosítottak meg a gazdálkodásnál. Falunkint szövetkezeteket alakítottak, amelyeknek más célja nincs, mint mezőgazdasági gépek beszerzése közös földmivelés céljából. Életrevaló üdvös dolog. Bár a mi gazdáink is követnék a németek példáját.

Példaképpen csak azt említem, mekkora különbség van aközt, ha valaki cséppel vagy nyomtató lóval jut hozzá a tiszta buzához: avagy gőzgéppel szedeti ki a kalászból a szemet. Pedig hát az igazi modern földmivelésnél egy gőzgép még nem is oly nagyjelentőségű dolog, ma, amikor már gőzeke szánt, géppel vetünk, szóval hozzá vagyunk szokva, hogy gyorsaság és időkimelés szempontjából az emberi erőt gépmunkával helyettesítjük.

Erő és időpazarlás a mi földmives népünk mezőgazdálkodása. Tudom jól, hogy mikor e sorokat leirom, sokan mondják erre, hogy szivesen használnánk mi a gazdálkodáshoz gépeket is, ha volna rá pénz. Drágák az ily masinák.

Hát bizony egy szóval se tettem volna az egész dologról említést, ha arról volna szó, hogy Péter gazda maga szerezzon be gőzcséplő-gépet. Szó sincs róla, tegyenek úgy, mint a németek, szövetkezzék az egész falu és szerezzon be közösen.

Ez év elején jelentette a „*Hangya*“, hogy üzletkörébe felvette a mezőgazdasági gépeladást, illetve közvetítést is. Ez éppen kapóra jönne az ily gépbeszerző-szövetkezeteknek, a *Hangya* bizonyára találna arra módot, hogy kedvező feltételek mellett jussanak a gazdák alkalmas földmégmunkáló és terménykikészítő gépekhez.

Nem szükséges éppen új szövetkezetet e célra alakítani, a már meglévők, avagy a gazdakörök felvehetnék programmjukba ezt a dolgot is.

Tavaszdízik. Itt a gazda ujesztendeje. A gazdálkodási év kezdetén ilyesmiről kellene gondolkozni. Minden esztendő, amely hanyagságban telik el, duplán számít, — hátrafelé. Bajos eztán helyrehozni,

A Sárosmegyei gazdák fogyasztási szövetkezte márczius 17-én tartotta negyedik üzletvi közgyűlését Eperjesen. A Bujanovics Gyula országgyűlési képviselő elnökle alatt álló igazgatóságnak a közgyűlés elé terjesztett jelentése szerint a szövetkezet alaptőkéjéből 37,049 korona van befizetve. A tagok száma 3110 volt, kik 4767 üzletrészt jegyeztek. A mérleg 4537 korona tiszta nyereséget mutat ki. A szövetkezetnek eddig már 37 fiókja van.

Tejszövetkezet Hódmezővásárhelyen. Hódmezővásárhelyről jelentik: A város gazdaközönsége e hónap 6-án, vasárnap délután Lukács György főispán elnöklésével népes értekezletet tartott a városi székház nagytermében; az értekezleten Sierbán János országos tejjgazdasági felügyelő szakszerű előadásának meghallgatása után ki-mondották a tejszövetkezet megalakítását. Az értekezlet Darányi Ignác földmivelésügyi minisztert táviratban üdvözölte.

Tejszövetkezeti kimutatás. A földmivelésügyi miniszter által kiadott 1901. évi tejszövetkezeti kimutatás szerint 1901-ben alakult 130 új tejszövetkezet

és ezzel a tejszövetkezetek száma 376-ra emelkedett. A tagok száma 17 ezerrel, az üzletrészeké pedig 24 ezerrel szaporodott és így a tejszövetkezeteknek az 1901. év végén 40,673 tagjuk volt, kik közel 70,000 üzletrészt jegyeztek. Földolgoztak e szövetkezetek 667 millió liter tejet, mely után a bevétel 7 millió korona volt, ami az első évi eredményhez arányitva 3 millió korona többletnek felel meg. Ujabbán ismét több megyében indult meg mozgalom tejszövetkezetek létesítése iránt.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Királysértő köszörüs. A mult évben el akarta toloncolni a rendőség Matovics Lajos upesti köszörüst, aki e miatt annyira dühbe jött, hogy sértő szavakkal illette a királyt. Nyilatkozatáért a törvényszék elé idézték, amely az enyhítő körülmények tekintetbe vételével három napi fogházra ítélte.

A finomító-gyárban. Olyan dolog történt tavaly az Apolló kőolajfinomító-gyárban, amelynek semmi köze sincs a finomsághoz. Blumgrund Armin gyári tisztviselő levelet irt egy főrésztvényesnek, amelyben megrágalmazta Neumann S. György igazgatót. A többi közt azt is mondta, hogy az igazgató el akarja üldözni, hogy helyet csináljon rokonának, Balog Somának. A vádaskodás vége az lett, hogy Blumgrundot elesapták, sőt a mikor el akart távozni, meg is motozta az igazgató és Stein Artur könyvelő. Ráadásul Balog Soma még tetteleg is bántalmazta. Blumgrund porbe idézte bántalmazóit személyes szabadság megsértése, levéltitok megsértése és becsületsértés miatt. A büntető járásbírósg tárgyalta az esetet. A vádlottak tagadták, hogy megmotozták Blumgrundot, csak Balog ismerte be a tettelegességet. A bíró csak öt ítélte el becsületsértésért kisebb pénzbírságra.

Ügyvéd és katonatiszt. Posztóczky Lajos dunavecsei ügyvéd Már Nándorné született Jankovics Otília válópörét vitte, a mikor az első férjével szakított. Később az uriaszony az ő közvetítésével eladta közel háromszázezer forintot megérő birtokát, de sem a hétezer forint közvetítő díjat nem fizette meg neki, sem pedig egyezer forintos váltóját nem küldte vissza, amelyet ő már régebben kiegyenlített. Az ügyvéd erre két levélben is megfenyegette a férjet, Már Nándort, aki szolgáltonkivüli főhadnagy. Megírta, hogy ha igazságos követelését nem teljesíti, úgy a hadtestparancsnokságnál leleplezi, hogy nem méltó a tiszti kardbojtra s egyéb szennyes dolgai miatt ki szokott a párbajok elől bujni. Be is váltotta fenyegetését s a becsületbírósg Márt megfosztotta rangjától. A volt főhadnagy erre párbajra hívatta ki az ügyvédet s a mikor nem állott ki, zsarolás miatt panaszolta be. A budapesti törvényszék Posztóczkyt zsarolás kísérletének vétsége miatt száz korona pénzbüntetésre, Már Nándort pedig párviadalra való kihívás miatt három napi államfogházra ítélte. A királyi Kuria pedig a benyújtott semmiségi panaszt visszautasította.

• MI UJSÁG? •

A Tompa-szobor leleplezése. Rimaszombatban június 4-én leleplezik le nagy ünnepélyességgel a virágregék kedves költőjének, Tompa Mihálynak a szobrát. Bornemissza László alispán elnöki megnyitó beszédet mond. Az ünnepi beszédet dr. Veres Samu tartja. Elszavalják Lévay József ünnepi ódáját. Végül a küldöttségek beszélnek. Az ünnepély kezdetén és végén a dalárda énekel.

Öt fillér kell a levelező-lapokra. A vidéki közönség egy részének tájékozatlansága következtében még mindig nagy számmal érkeznek Budapestre 4 filléres levelező-lapok, melyek 1 filléres póttjegygyel nincsenek ellátva s ennek folytán a kézbesítés alkalomával csak pótdíjjal megterhelve kézbesíthetők. Az ebből származó kellemetlenségek és kezelési nehézségek megszüntetése céljából felkéri a postaigazgatóság a közönséget, hogy a 4 filléres régi kiadású levelező-lapokat, a postára adás alkalmával 1 filléres póttjegygyel saját érdekében okvetlenül lássa el.

A makói panama. Makó város közpénztáránál a felfedezett sikkasztások ügyében a szegedi törvényszék vizsgálóbírája erélyesen folytatja a vizsgálatot. Már az eddigi eredmény is botrányos dolgokat hozott napvilágra, így például azt, hogy a makói városházán tíz éven át nem volt szabályszerű pénztárvizsgálat, úgy hogy a város pénze teljesen ki volt szolgáltatva a sikkasztó pénztárnoknak.

Nagy tüzvész Boszniában. Boszna-Bródból írják, hogy a Zavidovics vasuti állomás mellett fekvő Gregersen, Eisler és Orlik ezégek tulajdonát képező fűrésztelepek minap este 6 órakor kigyuladtak. A telepeken százhuszezer köbméter feldolgozott puhafa van felraktározva, mely lángban áll. A tüzvész folytán a Budapestről Boszniába indult katonai szállítóvonat Zavidovicsnál megakadt. A vasuti állomás épületei légttek s a pénztárt is csak nagy fáradsággal tudták megmenteni. Szerajevéből gyorsvonaton kivonult a tüzörsg, a rend fentartására pedig a Zeniczáról kirendelt helyörsg ügyel. A kár eddig egy millió korona.

A kivándorlás ellen. S.-A.-Ujhelyről írják: Zemplénmegye felvidéke nyomoruságos közgazdasági viszonyainak javítása és az amerikai kivándorlás csökkentése érdekében nemrégén gróf Hadik-Barkóczy Endre országgyűlési képviselő mozgalmat indított, melyben most gróf Sztáray Sándor nagymihályi nagybirtokos is résztvesz. A nagymihályi uradalomhoz tartozó jesztrebi és solymosi birtokát, mely mintegy 3000 holdat tesz ki, parcelláztatja s megbízást is adott, hogy a gazdáknak e földet parcellásként adják el.

A bártfai muzeum. A bártfai rozoga városházán városi muzeumot akarnak berendezni, a mint levelezőnk írja. A városházán már eddig is annyi érdekes műkines s ősrégi okmányok vannak elhelyezve, hogy érték dolgában sok híres muzeummal fölér. Így remélik a muzeum alapjára szükséges anyagi erő, valamint az elkerülhetetlenül szükséges restaurálás költségeit előteremteni. A költségeket a tervek szerint 40,000 koronára vették fel. Az ügy mozgatója Berzeviczy Albert s a terv a vallás- és közoktatás-

ügyi miniszterium távezájának tárgyalása alkalmából az országgyűlés elé is fog kerülni.

Nagy szerencsétlenség labdarugó versenyen. Glasgowban a szombati labdarugó versenyen, mely skótok és angolok közt folyt, nagy szerencsétlenség történt a közönség türelmetlensége folytán, mely a játéktérre tödült. A rendőrök visszaszorították a közönséget, de a nagy tolongásban a tribün legfelső részén levő korlát letört és a legfelül állók a mintegy tíz méternyi mélységbe buktak. Három ember azonnal meghalt s nem kevesebb mint százhetvenkét sebesült szállítottak a kórházakba. A sebesültek közül tegnap még tizenheten meghaltak. Az összes sebesültek száma kétszázhusz, akiknek egy részét lakásukon ápolják.

Mikor lesz vége a bur háborúnak? Margittán történt, hogy Papp Péter meg Farkas Péter uram pipaszó mellett arról vitatkozott, hogy mikor lesz már vége a bur háborúnak? A vitatkozás vége az lett, hogy Papp Péter úgy vágta föbe egy előkapott kapával Farkas komáját, hogy az kettépedett koponyával terült el a földön. A bur háboru margittai áldozata szörnyet halt. A gyilkost elfogták.

A híres méregkeverő halála. Annak idején nagy port vert föl Csordás Marinak a pöre, aki sok lelket pusztított el méregkeveréssel. A lelketlen boszorkányt 10 évi börtönre ítélte a törvény s a vácsi fegyházban ülte volna le börtönbüntetését, de mint vácsi tudósítónk írja, e hét elején meghalt a híres hódmezővásárhelyi méregkeverő.

A fiumei pékek bérmozgalma. Alig hogy véget ért Fiumében a fűtők, kikötőmunkások, vasuti és gyári munkások forrongása, megszüntették a munkát a pékek. Az követelik, hogy a munkaidőt tizenkét órától tízre szállítsák le, vasárnapokon reggel nyolc órától esti tíz óráig szabadok legyenek, a husvét és karácsony előtti napokon pedig a munka délután hat órakor véget érjen. A hetibér husz korona legyen, minden második héten egy napi szabadság járjon ki és hogy katonai szolgálattétel vagy betegség esetén a munkás helyét tizenöt héten belül véglegesen be ne töltsék. A katonai élelmező-raktár adott segítséget a műhelyeknek és a környékről szedtek össze néhány péklegényt, úgy hogy reggelre a szükséglet fődözve volt. A pékmesterek tárgyalásba sem bocsátkoztak, mert a föltételeket nem tartják teljesíthetőeknek.

JENCS-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Az állatok izomerejét fokozza, kitaratóvá, erőssé teszi; meg-gátolja a lábak merev benulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCS VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:

Dr. Egger, Nádor'gyógyszertárában
Budapest, VI., Vározi-körut 17.

Gazdaságtudományi intézet kiadása.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Az olasz kenderről.

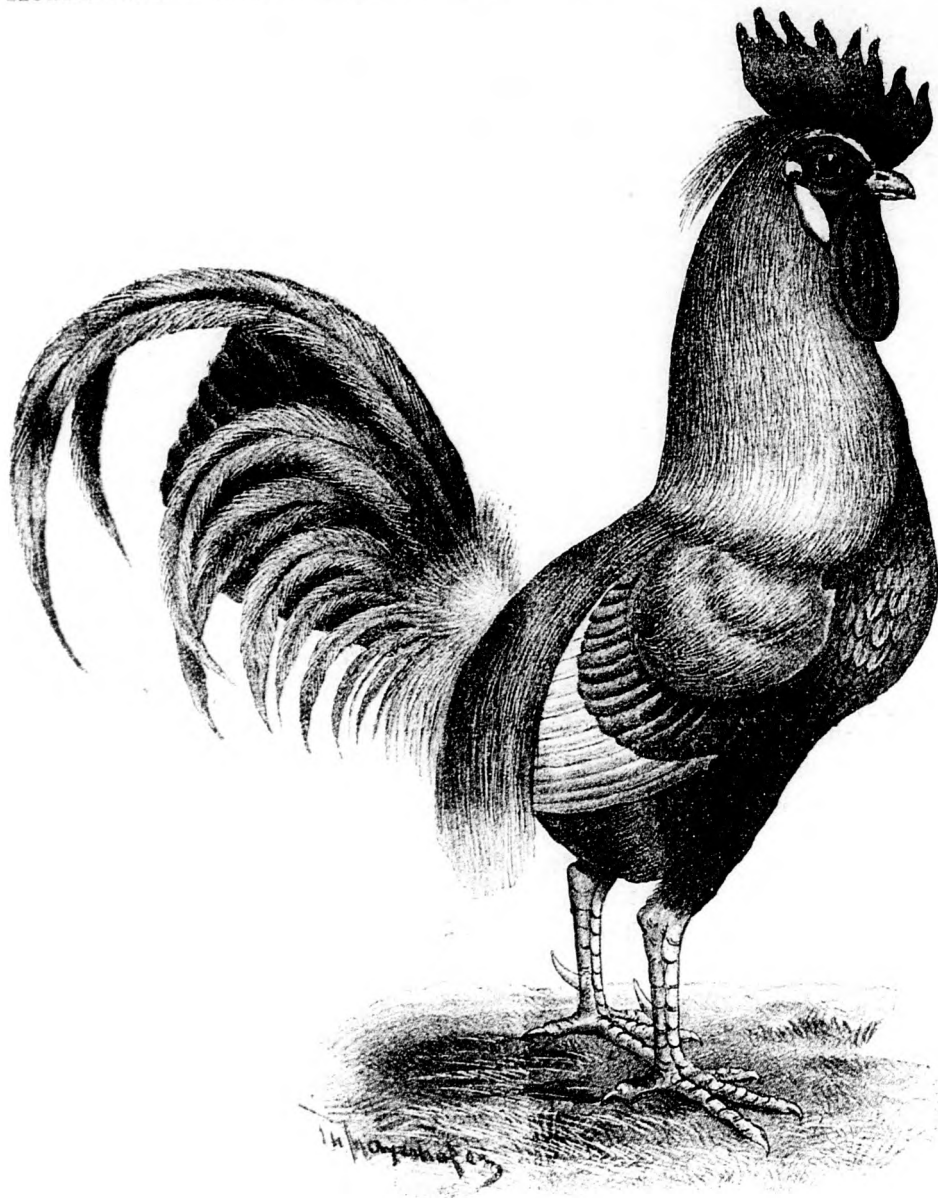
A kender különféle válfajai közül az olasz a legkiválóbb, amely a középkötöttségű telvénydus vályogtalajban diszlik legjobban; lehet azonban erdő-irtásba, gyeptörésbe, sőt tófenékbe is vetni. Ha a talaj nem volna eléggé tápdus, úgy ajánlatos kat. holdanként 140 kg. szuperfoszfátot, mint műtrágyát alkalmazni, vagy pedig kainitot tőzegporral keverve kat. holdanként 200—250 kg.-ot. A vetés előtt jó a magot esiráztatni, mert a kendermag esiraképességét rövid ideig tartja meg. Vetőmagul 120—150 l. mag elegendő soros vetés mellett, amely után a magot sekélyen alá kell takarni a boronával. A vetés április 1-től május 1-ig tart és pedig 15—17 cm.-nyi sors-távolban. Természetesen a kenderrel bevetett földet őrizni kell a mag kikeléséig, mert a madarak sok kárt tesznek benne. A kender kikelése után ápolásra nem szorul, legfeljebb, ha az ugynevezett aljkender mutatkozna a vetésben, azt esős idő után a vetésből gyököresen ki kell gyomlálni. A letakarítás ugy történik, hogy a virágos kendert mihelyt az elvirágozott kinyűjjük, a magvas kendert pedig meghagyjuk. A kinyűvést száraz, napos időben kell végezni, ami után a kendert kévékbe kötjük olyanformán, hogy esakis az egyforma hosszúakat tesszük egy kévébe; a magvas kendert pedig akkor nyűjjük, ha a magvak már megértek. A kender termése 15—35 q, de ezen összeg az áztatás és kikészítés után lepad 5—10 q-ra, amely mellett még 3—4 hl. mag is marad. A kender első kikészítési módja az áztatás, amely 15° C, hőtar-talmu legfeljebb 1½ m. mély tiszta vízben történjék. A megszáradt kendert rétegenként helyezik a vízbe és karók vagy oszlopok közzé külön-külön rakjuk a vékonyabb és a vastagabb száru kendert. A kender az áztatás alatt erjedésen megy keresztül és mikor a víz felszínén már nem láthatók buborékok, ugy 8—12 nap után, akkor kihuzunk ugy a vékonyabb mint pedig a vastagabb kenderből egy-egy szálát és ha a kenderszár vastagabb végéről is könnyen le-fejthető a hánca, akkor hozzáfoghatunk a kender-kévék kimosásához olyanformán, hogy a kender-kévéket meg fogjuk a közepén és a vízben többször jobbra-balra mozgatjuk; kimosás után jön a szárítás, ami jó gypes helyen történik és napos időben hamar is megy végbe, mert így a kender szép fényes színt nyer. Ezután hozzáfogunk a töréshez, hogy a kender fás részei kisebb részekre töressenek. A megtört kendert már mostan tilolni kell az ugynevezett tilolók segé-lyével, arra vigyázzván, hogy a kender egyenletesen szétterítették és a szálak hosszúságukban párhuzamosan feküdjenek. A tilolás után meggerébenezzük

a kender, hogy a rendetlenségbe jutott fonalak egymás mellé kerüljenek. Az így kikészített kendert száraz, szellős és világos helyen tartjuk az eladásig vagy feldolgozásig.

Szép magyar kakas.

A baromfi-udvarnak egyik legnagyobb dísz szokott lenni a kakas. Szép fényes tollával, büszke

embert kell ma már meggyőznünk. A baromfiak és baromfitermékek fogyasztóközönsége erősen szaporodik s a külföld is ma már keresve-keresi a magyar baromfit. Ez lehet az indító ok arra, hogy a baromfitenyésztést minél szélesebb körben terjesszük. Azután a gazdasszonyok szép jövedelmi forrást nyernek a baromfival s a belső gazdaságnak is egyik fő dísz szokott lenni a baromfi-állomány, különösen, ha olyan egyesek vannak benne, mint a melyet mai képünk is mutat.

Szép magyar kakas.

járásával ur a szemétdombon, korlátlan parancsoló a tyukok között. A magyar fajta kakas különösen. Ez, ha más fajtaival van együtt egy udvaron, akkor is kitűnik délczeg természetével, fürgeségével, aranyos tollával, szüntelen hangadásával.

A magyar tyuk hasznos voltáról a *«Független Ujság»* olvasói sokat tanulhattak e lap hasábjairól. A mi viszonyaink között különösen a kiscgazda udvarában hasznos baromfi ez. Tojásra, kotlásra, csibe nevelésre egyaránt, még husra is, ha okszerűen olyan fajtaival párosítjuk, amely hustermelés tekintetében kiválóbb.

A baromfitenyésztés hasznos voltáról is kevés

A foghagyma termesztése.

A konyhakerti növényekben oly terményeket birunk, amelyek termesztése nemesak jövedelmező hanem közgazdasági szempontból is nagyon fontos s éppen ezért termesztésük kiterjesztése annál is inkább kívánatos, mert a túltermelés veszélyének kizárásával, külföldi jó piacainkat jó minőségű áruval ismét visszaszerezhetjük.

E konyhakerti növények között első helyen áll a foghagyma, melynek nagybani termesztésével hazánkban ugyszólván csak Csanád-megyében, Makón foglalkoznak. Évenként 1500—2000 waggonnal szállítanak Ausztriába és Galiciába, métermázsánként 10—15 korona árral.

A foghagyma televényes közepkötöttségű, lapos fekvésű földeket szeret; a közvetlen istállótrágyázást nem tűri, hanem úgy azzal, mint műtrágyákkal az előveteményét kell megtrágyázni.

Előveteménye trágyázott takarmánynövény, utána pedig jó sikerrel termelhetünk buzát. A foghagyma nem magot terem, hanem apró hagymákat, melyek csak a második évben adnak forgalomba hozható hagymát; éppen ezért ezen hagymácskákat használjuk ültetésre, hanem a hagymának ugynevezett ezikkeit ültetik márczius hó első felében oly módon, hogy a hagymaczikkeket 15—20 cm. sor és 8—10 cm. növény-távolságra 1—2 cm. mélyen nyomkodják a földbe. Apolása a gyomok irtásában, vagyis 2—3 kapálásban áll. Julius hó végén

nyaka megpuhul s ez jele az érésnek. Száraz időben szedendő, mert ha csak kissé nyirkos idő uralkodik, hagymája elromlik. Terméshozama 50—60 q.; melyek esomókba kötve, száraz szellős helyen, pónára aggatva tartandók el.

Az elősoroltakból láthatjuk, hogy nem nagy gondnal s bajjal jár a foghagyma termesztése s ezzel szemben igen nagy jövedelmet biztosít. Mindenesetre jó volna, ha másutt is megkísérelnék annak termesztését s ezáltal változatosabbá tennék egyoldalú gazdálkodási rendszerünket.

A titok.

Minő meszet használjunk a szőlő permetezéséhez.

Nemsokára elérkezik annak ideje, hogy szőlőinkben a peronoszpóra elleni védekezés céljából a permetezésnek munkáját megkezdjük. Epen ezért nem vélünk felesleges munkát teljesíteni azzal, ha ismételtten felhívjuk szőlőbirtokosaink figyelmét arra, hogy minő meszet használjanak a bordói lé elkészítéséhez.

Ismeretes, hogy a peronoszpóra elleni védekezés csak az esetben lehet eredményes, ha kora tavasztól késő ősziig állandóan borítva van s szőlő lombzata rézgáliczos mézpetytyekkel; de az is tudva van, hogy sokszor hiába törekszünk e cél elérésére, mert a gyakori esőzések lemossák arról a permetező anyagot s ebből kifolyólag a peronoszpóra gombák a levél belsejébe jutnak s végzik az ismeretes pusztítást. Hogy ez kikerülhető legyen olyan oldatot kell készítenünk, melynek nagy a kötőereje s mely a rézgálicznak a lombzaton való állandósítását lehetővé teszi.

Elérhető lesz ez az által, ha kitünő minőségű és friss égetett meszet vásárolunk, azt tökéletesen oltjuk meg s az oltott meszet használat előtt minél hosszabb időn át érlelni hagyjuk a küllevegő elzárásával.

Kitünőnek mondjuk a meszet akkor, ha az könnyű és keménybelsejű darabokból áll; tökéletesen oltottnak akkor, ha nem morzsás, hanem kenhető és zsiros tapintatu. Az oltáshoz állott, lágy vizet kell használni s mérsékelt mennyiségben, mert sok víz használata mellett elvesziti kötőerejét, kevés vízzel pedig megég; legmegfelelőbb, ha még egyszer, de legfeljebb kétszer annyi vizet veszünk és pedig oly módon, hogy az oltatlan meszet kosárba téve víz alá merítjük, s ott tartjuk mindaddig, míg csak légbuborékokat boesát magából. Ezután a vízből kiemelve az oltó ládába ürítjük s bevárjuk míg a mész apró darabokra esik, majd folytonos keverés közben annyi vizet öntünk hozzá, amennyitől középsűrűségű egyenletes pép lesz belőle. E pépszerű anyagot a mészgödörbe vezetjük, hol sűrű tömeggé merevül; azután az esetleges fölösleges vizet róla rögtön eltávolítván, a meszet deszkákkal és 50 cm. vastag homokréteggel földjük be, hogy küllevegő ne érje. Minél hosszabb ideig állhat ily módon, annál nagyobb lesz kötőereje, ha a rézgáliczos oldat elkészítésénél felhasználjuk.

Az alomszalma pótlása. Az alomszalmát jól helyettesítheti a polyva, vagy az olyan hulladék törek, amely takarmányozási célokra föl nem használható. Alom gyanánt lehet még fűrészport, tőzeget, a kukoricza száraz borító levelét, gyalu forgácsot száraz falevelet sőt hízó marháknál szükség esetén homokot is használni.

Lapunk mai számában közölt *Fehér Miklós és Tsa gépgyár-részvénytársaság* hirdetésére lapunk t. olvasóinak b. figyelmét felhívjuk.

«Góbbóságok» kaczagató székely históriák és elbeszélések. Ezt az érdekes és mulatságos könyvet a *„Független Ujság”* előfizetői kedvezményes árban: **2 korona helyett csak egy koronáért és 20 fillér postai díjért** rendelhetik meg az irónál. Legcélszerűbb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni *Péterfy Tamás*. Budapest. IX. Közttelek czimre.

• MULATTATÓ •

A szultán és a pipa.

»Az egész világ nem ér egy pipa dohányt!«

Régen hallom ezt, hanem hogy mivel bizonyítják be, azon okért messze kell menjünk, le a Fekete tenger mellé, a törökök fővárosába, a török császár palotájának nagy kapujáig melyen belől lakik maga az a nagy ur, ki tetteiről senkinek sem számol, pedig ugyancsak hasznát veszi hatalmának, mert hűtlen hölgyeit zsákba varratva dobhatja a tengerbe, legelső minisztereinek selyemzsinórt küld, mire az egész készséggel maga akasztja fel magát s minden nagy hivatalnoknak szabad lopása van, mert a felséges ur kellő órában elküldi embereit, kik a gazdag urat megfojtják és az összegyűjtött kincset uruknak viszik.

A törökök engedelmes, jó emberek a fölöttük korlátlan uralkodó nagy hatalmat zugolódás nélkül türik, — mit törődnek vele, ma vagy holnap vet a császár véget életüknek, hisz amott a másvilágon kilencz feleség vár rá jutalmául földi szenvedéseinek. (Hogy az a feleség, ki a földön megkinozta, ott lesz-e a kilencz között, azt a török nem tudja, annál kevésbé én, ki e sorokat írom.)

És az engedelmes országban mégis van egy folyton remegő, mindig féltő ember, ki a levél zörrenésétől is fél, ez pedig nem más, mint ő leg-hatalmasabb fölsége éppen a török császár, ki legkevesbé vágyik a másvilági kilencz feleségre, mert itt a földön van már neki e materiából öt-hatszáz, kiket a zsákba varrással meglehetősen ránczbaszedhet, a másvilágon pedig nem tudhatja van-e zsák és van-e Fekete tenger?

Ez a fölséges ur néha elbusulja magát nagy hatalmának elégtelensége miatt, mert hátha megbolondulnának az ő alattvalói, hátha megtalálják izlelni a szigoruan megtiltott szőlőlevet, mely a bárányból tigrist csinál, egy pillanat alatt vége lehet az ő nagy hatalmának és tulajdon feleségei varratják zsákba és dobják a Fekete-tengerbe, hogyha nem engedett alattvalóinak bort inni, őt magát is igya meg a víz.

Megharagították egyszer a nagy urat, hírül adván neki, hogy alattvalói füstöt kezdenek nyelni, hátha megkormosodik attól a lelkük, hol keres annyi kéményseprőt, hogy minden törököt belülről tisztára söpörjön. Ha csak egy, ha csak néhány száz üzte volna a füstös mulatságot, azokat egy óra alatt megfojtatta volna, de minden török nyeli a fojtó párat, azért a hatalmas császár utnak indult panaszkodó fővezérével, ki a hatalmas császáron kívül egymaga nem nyelte a füstöt.

Mindjárt az első háznak küszöbén ült a császár leggazdagabb alattvalója, hosszú szárból eregetvén a kékes gözt.

— Mi ezélből füstölsz, boldogtalan? — kérdi a császár.

— Gazdag vagyok, hatalmas szultán, nagyobb élvezetet és tartósabbat pénzemen nem vehetek!

Odább ment a szultán, meglát egy másik füstölőt.

— Te is dohányzol!

— Igen hatalmas császárom, az unalom ellen ez a leghatalmasabb gyógyszer.

Következett a harmadik

— Nagy bánatom van uram, — felel a szultán kérdésére, legszebb paripám mult ki, ha dohányzom, fájdalom elfeledom.

A negyedik rongyos napszámos volt, látszék, hogy dolga nem akadt s a szultán kíváncsi volt ennek a feleletére.

— Munkát nem kaptam, kenyerem nincs, a dohányfüst éhségemet veri el.

Az ötödik előtt terített asztal volt, ételmaradékok gyanitatták, hogy ebédjét elvégzé. Mivel pipa volt a szájában, ezt is kivallatta a szultán.

— Fölséges uram, nagyon jóllaktam a dohány-

HARCZBAN A SZABADSÁGÉRT.

— A „Független Ujság“ eredeti regénye. — (13)

Kezet csókolt és belátta, hogy itt már nem sokat tehet a gazdája érdekében.

Pálma grófnő azt mondhat, ami éppen neki tetszik. A hajós kapitány elhiszi. A kézesókolás után megkérdezte a grófnő:

— Mit akarsz Péter?

— Magam sem tudom instálom, — felelt zavarosan a legény. Engem a gazdám küldött, a Kőszvényessi báró. Hiszen tetszik ismerni? Valami irást

A kis halász.

zás jólesik, könnyebben érzem magamat a nagy étkezés után.

Végre olyan embert látott, a szultán, kiről a fővezér azt mondá, hogy kétségbeesés miatt többször megakarta magát ölni.

— És te boldogtalan szintén dohányzol?

— Mig dohányom lesz uram, mert mig a füstöt látom, elém áll a kék füstben a remény és jobb sorsal kecsegtet.

A szultán fővezérére nézett és azt mondta neki:

— Te azt mondod, rettentő példával fenytsek meg némelyeket a dohányzás miatt? Hol talállok én olyan orvosságot, mely minden bajról használ? Azonnal szerezz pipát és dohányt s ha te magad is nem látsz pipa után, megfojtatlak!

kellett volna a hajós kapitánynak átadnom, de hát pocsecskévé ázott a tenger keserű vizében.

— Szóval nem üzent a báró?

— Mondott valamit instálom.

— És te azt kinek akarod elmondani Péter?

— Már én látom instálom, hogy senkinek sem tudom.

— De akarnád?!

— Ha parancsolta a gazdám....

— Azt mondom én neked Péter, hogyha élve akarsz innen lekerülni, az ajkaidat árulásra fölne nyitsd, mert hatvannál többen vagyunk és hatvannál több részre tépünk tégedet.

— De hát mi lesz velem instálom? — töprenkedett az inas.

Arról már gondoskodtunk!

— Jaj, csak a tengerbe ne dobjanak méltósága, mert a tenger vize nem jó. Azt már kóstoltam.

Czinka Panna.

— Miért üldöznénk, ha hallgatsz. Inkább segítünk abban, hogy haza térhess.

— Már az szép dolog lenne instálom!

— Megvan. Előre össze adott minden magyar két koronát. Az lesz az utiköltséged hazáig. Ott van a pénzed a hajós kapitánynál. Mikor partra szállasz, átveheted.

— Hálás leszek a méltóságának érette.

— Csak azt ajánlom, hogy a szádra vigyázz! Mert, amint egy gyanus mozdulatot látok, menten elárullok a fiuk előtt.

— Ha megszabadulok, nem leszek rossz érette. Pedig veszteség ez nekem, hogy a méltósága itt van.

Pálma grófnő ebből megtudta, hogy Péter fogadott áruló. Valóságos felbérelt. Ugy gondolta, hogy mégis csekély erővel hat nála a fenyegetés. Tovább faggatta-valatta.

— Ugyan mennyit veszítesz?

— Hát sokat...

— Mégis mennyi?

— A báró ur nekem ígérte az állami jutalmat, amit ezért kapni fog. Az az: kapott volna.

— Sokat remélt?...

— Legalább ezer koronára biztatott, ha igaz.

— Az valóban sok!... — mondogatta komolyan a grófnő.

— Én is azt mondtam. Főleg szegény inasembernek nagy pénz!...

— Péter! én nem bízom benned!

— Hát miért instálom? — kérdezte megütődve az inas.

— Te nagyon sajnálkozva beszélsz a veszteségről.

— Óh, nem! Én nem, méltósága! Nem én!

— Látom az arcodról Péter!

— De hiszen mosolygok?!...

— Kítetszik a szemedből Péter!

— Már az hogy lehetne?!...
 — A hangod is elárulta Péter!
 — Nekem ez a rendes hangom instálom!...
 — Mindent beszélhetsz Péter, de én neked nem hiszek. Te a veszteségedet panaszolod, te azt kipótolni akarod, ha csak alkalmad kerül hozzá.
 — A méltósága erősen kételkedik...
 — De erre okom is van!
 — Nem cselekedtem én semmi gyanusat, most...
 — Ezután sem fogsz Péter. Gondoskodom róla.
 — Jaj, csak az életemnek irgalmazzanak!...
 — Nem bántlak én Péter!
 — Tudom, hogy nem a méltósága, hanem azok a mások! Azok tépnek szét!... (Folyt. köv:)

IRODALOM.

A XX. század igazi népnevelői. Ez alatt a cím alatt egy értékes könyv jelent meg Sassi Nagy Lajos szegedi tanár tollából. Közgazdaságunk jelenlegi állásáról igazi képet nyújt. Elmondja bajainkat, az orvosságokat, de bátran kimondja, hogy első teendők az önálló vámterület megteremtése. Részletekre osztva közli mindazt, ami a boldogulás útja felé vezérel. Tanítóknak, lelkészeknek, jegyzőknek és a ki a nép bajaival foglalkozni szokott, ez a könyv elkerülhetetlenül szükséges. Vezérfonál a magyar nemzet bajainak gyógyítására, irányítására. Ha az ilyen hasznos könyvek eljutnak rendeltetési helyeikre, a népnevelők kezébe, akkor remélhetünk még jó időket. Az érdekes könyvből közelebbi számunkban mutatványt közlünk, mert az ilyen jó könyvet ismertetni valóban kötelesség. Megrendelhető postadíjjal együtt: 1 koroná 10 fillérért Sassi Nagy Lajos tanárnál Szegeden.

A levélhozó.

Képeinkhez.

A kis halász. A tavaszi meleg idővel változott a gyermekek játéka is. Télen a csicsónkázás, szánkázás járta, meg a hólabda kongatta a Pista oldalát, mikor elverték a háborus játéknál. A tavasz kinyitásával megkezdődött a berkek, rétek járása, aztán még valami. Az a kedves halászás!... A jó kalapot bele meríti a vízbe, hogy a fürge kis halak közül csak egyet is megfoghatna, de azok a bohó halacskákat nem mennek a kalapba. No, lesz neked hadd-el-hadd a kalapért Pista! Csak kerülj haza a halászatból.

A titok. Már azt tudjuk, hogy szoknyás népségnél nem nehéz helyen áll a titok. A legédesebb, legkedvesebb titkot is elárulják egymásnak a lányok. Ez így volt és így van. A Juezit az este megcsókolta Jancsi. Juezit megígérte, hogy az édes csók, a boldogító szerelem titok lessz. Azért már is elárulja reggel Mariskának, hiszen kifurná az oldalát, ha elnem mondhatná: te Mariska, a Jancsi szeret, aztán meg is... csókolt. Ugy bizony. Ez aztán a titok.

Czinka Panna. A Rákóczi-kornak volt egy híres ezigányprimása, aki leány volt bár, azért a csaták véres napjai alatt ő lelkesítette hegedűjével a kuru-czokat. Czinka Pannának hívták. Sok szép nóta szóll róla ez mai napig is, hát bemutatjuk a híres ezigányleány képét.

A levélhozó. A kutya annyira tanulékony állat, hogy valóságos hű barátja az embernek. Még hűségesebb szolgálja a szerelmeseknek. Mai képünkön egy híres, okos kutyát mutatunk be, mely levélhozója volt egy nagyuri szerelmes párnak, amiért aztán lefőstették a képét a hű szolgának.

Keserü — mézes hetek.

Férj: Kész az ebéd Mariska? Már déli álmot is aludtam.

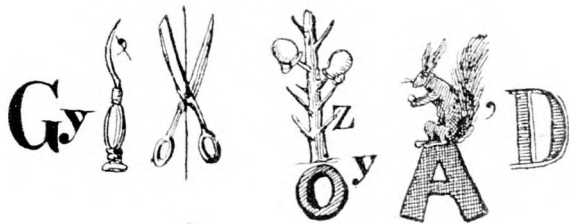
Uj asszony: Biciklizni voltam. Hanem azonnal kikeresek valami gyorsan elkészíthető ebébet — a szakácskönyvből.

Virágzó család. Ez valóban virágzó egy család.

— Hogy-hogy?

— Az anya a kalapján hordja a rózsákat, a leány az arcán s az apa az orrán.

Képtalány.

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni. A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő 1902. április hó 20.

A „Független Ujság” 14. számában közölt talány megfejtése

„Kossuth Lajos Budapest díszpolgára.”

Helyesen fejtették meg: R. Burián Sarolta, Stokker Veronika, Pestaloty Ilonka, Faragó Károly, B. Szabó Lajos, Bodnár Imre, Donáth Mihály, László Endre, Kiss Lajos, Tóth Imre, Szücs Ignác, Baráth János, Simkó István, Viszkos István, Tób Zsigmond, Lohsteiner József, Kakuesi Antal, Gergő Antal, Hefty Richard, ifj. Szathmáry Sándor, »Abonyi kath. munkássegylet«, »Karczagi földm.-iskola«.

A sorshuzásnál Szücs Ignác (Verebes) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Jókai Mór »Öreg ember nem vén ember« című regényét küldöttük meg.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Szücs Ferenc urnak. „Harczban a szabadságért” című eredeti regényünket könyv alakban nem lehet megkapni, mivel ez egyenesen a „Független Ujság” részére iratott és sehoh meg nem jelent eredeti regény.

— **535. számú előfizető.** A talány nem használható, mert sem nem lépő, sem nem lóugrás szerint van, ahogy a sakjáték után szokták vezetni. Másik kérdésére azt feleljük, hogy árjegyzéket fog kapni, hol bizalmasan és jól beszerezheti magyar gyártmányu áruból szükségletét.

— **Tolvay Ágost** urnak. Levelező lapon feleltünk. — **Csiger Demeter** urnak. Kérdéseire kimerítő választ nem adhatunk, mert az egy könyvbe való. De ajánljuk, rendelje meg Szalay János „Cziroktermesztés” című könyvét. Kapható a Pátria nyomdánál (Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.). Ez a könyv kérdéseinek minden pontjára feleletet ad.

— **Szabó Gergely** urnak. Sajnos, az öreg cselédre is csak egyforma a törvény. Ha a törvényes felmondás megtörtént, akkor jogilag nincs keresni valója a birtokoson. Nem szép eljárás azonban, hogy az öreg cselédet, aki ott vénült meg a birtokon, vénségére kiteszik, kenyér nélkül hagyják. De ennek is van előleges orvossága. Meglehet menekülni az ehhez hasonló szomorú esetektől úgy, ha minden cseléd, minden gazdasági munkás beáll az **Országos Gazdasági Cseléd Segélypénztárba.** Ezáltal, csekély befizetés ellenében biztosíthatja öreg napjaira a betevő falatot és nem félhet attól, hogy életének vége felé az

utczára dobják. Az a munkás, vagy eseléd, aki a segélypénztárba beállott, nincsen kitéve az uraság durva bánásmódjának öreg korában és nem kell félni attól, hogy ma, vagy holnap csapja el, a bosszus, haszonleső birtokos. A segélypénztárról a község előljárósága ad bővebb felvilágosítást. Persze ez Szabó urra nézve már késő, de legalább okulhatnak az esetből mások. — **Falk János** urnak. Olyan ténykedést, mely a birtokában károsítja, nem köteles elturni. Ha károsítás esete forog fenn, tessék a községi előljáróságnál panaszt emelni. — **Bazsó Sándor** urnak. A szülőt, ki ősi birtokát, ingóságait mással elparazolta és gyermekének abból nem juttatott, a gyermek nem köteles eltartani. Hanem, ha kötelességről beszélünk, elsősorban is tudnunk kell, hogy itt kétféle kötelesség forog fenn. Az egyik a hideg, a törvényes, a másik az erkölcsi, mely szembe áll az elsővel. Ha a szülő csak törvény parancsára szeretné gyermekét és nem szívből, teljes lelkéből, — akkor hamar kipusztulna az emberiség. Isten úgy rendezte, hogy az állatoknál is az anya, apa gyámolítsa, szeresse kicsi magzatját. Az embereknel még nagyobb, még nemesebb ez a szülői szeretet. A gyermeknevelés igen terhes, ehhez önfeláldozás kell a szülők részéről. Már most azt a szülőt, aki minket felnevelt, tanított, *de birtokot nem hagyott ránk*, hogy egyszerűen megvessük, az utczán hagyjuk? ... Ez a becsületérzés, az erkölcsösség dolga. Mert a szülő, ha egyebet nem adott is nekünk, csupán az életet: már ezért is hálások kell hogy legyünk. Akit fölnevelnek, tanítanak, az a gyermek még hálásabb kell hogy legyen. Mert hiszen esupa szereteten alapszik az egész. Ön nem követelhetett életet, hanem Isten jóvoltából szülei adták azt. Most a szülő sem követelhet gyermekétől eltartást, de Isten jóvoltából és a szeretet szent tüze által, mely szívünkben van oltva, mint jó gyermek — megadja azt oly mértékben, ahogyan tehetsége engedi. A vagyon, a pénz, ne apasza a szeretetet gyermek és édes szülő között! Nézze a multhéten elhalt Rhodes Cecilt, akinek gyémántból csinálhattak volna koporsót, mert gyémánt királynak hívták, amíg élt, a dús gazdagsága miatt: ő is itt hagyta a milliárdokat! Csak az volt az övé, amit szívével érezett a földön. Éppen ezért Ön is szívét kövesse, mert előbb-utóbb felkél keblében az önvád, ha szülőjével nem érdemesen bánik. Az édes szülő tisztelete egy olyan kölesön, melyet gyermekeitől kap vissza az ember. Hogy az öreg elverte a vagyonát és gyermekeire nem hagyott: az nem szép eljárás, de ha gyermeke ezért elfordul tőle: az erkölcsi bűn, mert azt mondja a szent parancsolat: „Tiszteljed atyádat és anyádat!” A mák kukaczosodását főképpen az időjárás befolyásolja s valamint az időjárás ellen nem tehetünk, ez ellen is kevés eszközünk van. — **Batyó Miklós, Szücs Dénes, Vályi Béla, Faragó Antal, Varju**

János uraknak. **Várady Lenke, Bodó Katicza** kisasszonyoknak. A „Göbéságok” kaczagtató székely históriák könyvét postára adta az írója 2 korona helyet, a beküldött 1 korona és 20 fillér postadíjért.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti placzi árai.

Budapest, 1902. április 12-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 18:30—19:80
K. Rozs 14:90 K-tól 15:10 K-ig. *Arpa* 12:00 K-tól 14:00 K-ig, jobb minőségű 14:50 K-tól 17:50 K-ig. *Zab* 15:90 K. *Tengeri* 10:20 K.
Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	32 80	31:40	30:60	28:40	27:80	27:50	26:20	24:50	13:40

Buzakorpa finom 8 80 K, durva 9 00 K.

Egyéb magvak: *mák* 25—28 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 11—12 K, aprószemű 14—15 K, *tarka* 11—12:00 K, *lencse* 12—13 qorsó héjas 18—36 K, *lóhere* 46—56 K, *lucerna* 64—66 K. *baltaczim* 26:00—28:50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 420—560 fillér, muhar 540—600 fillér, zsupszalma 300—320 fillér, alomszalma 260—290 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizalt ürű 40—43 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 96—107 fillér, 260—280 kg.-mos 96—104 fillér, öreg 300 kg.-on tulí 96—104 fillér, szerb 100—101 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 58—61—, középminőségű 48—56—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—56—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 38—62:00, magyar tehén középminőségű 40—48:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 36—, 58:00, szerbiai ökör jobb minőségű 42—66—, kivitel —, középminőségű 32—38—, szerbiai bika 40—62—, szerbia bivaly 32—42—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élőszuliban Élő borju 38—42 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:80—3:80 K, csirke 1:80—2:20 K, káppan hizott 3:00 K.—7:20 K. Rucza 4:50—7:50 K. Lud hizott 14—16 K. Pulyka sovány 7—8 K.

Tojás alföldi 76—78 K, erdélyi 80—84 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 4:80—5:60 K.

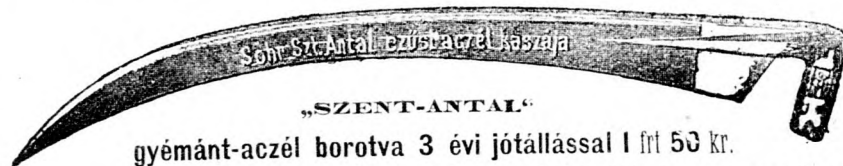
Tejtermékek. Teavaj 2:20—2:40, tejföl 62—80 fillér literenként, főzővaj 1:60—1:80 K, tehénturó 12—18 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 3:00—7:00 Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 5—8—, zeller 100 drb 1:60—3:00, karalábé 1:00—1:60, vöröshagyma 100 kötés 0:— drb 0:00 q 6:40—7:60, foghagyma 26—30—, vörösrépa 100 drb. 1—1:20, fehérrépa, fejeskáposzta 5:00—9:00—, kelkáposzta 100 drb 1:60—2:00, vöröskáposzta 08—14—, fejesaláta 4:00—5:00, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsza 1 q 3:00—3:60, sárga 3:60—4:00.

A Sohr „Szent-Antal” kaszagyár 100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal” kaszát tud előmutatni. 200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési cím: **Sohr József, Somogy-Szill.**

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várakozáson felül kielégíti, a „Szent-Antal” kasza. Ezen kasza közkedveltségnek egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a „Szent-Antal” jegyű kaszának erős orma és nyaka és igen vékony pengéje van, nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez egy rendes kaszánál nem eshetik meg, mert az kikalapálva és kipróbálva adatik el a gazdaközönségnek. A „Szent-Antal” kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi füben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelő egy új kaszára kicserélem. (De tapasztalathoz tudjuk, hogy ezek közt nincs egy rossz sem.)

gyémánt-acél borotva 3 évi jótállással 1 ftl 50 kr.

A „Szent-Antal” kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszu
90 kr.	95 kr.	1-05 ftl.	1-10 ftl.	1-15 ftl.	1-20 ftl.	1-25 ftl.	1-30 ftl.

5 darab megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésénél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld. Amergauai kaszakő a legmegfelelőbb a „Szent-Antal” kaszához, darabonként 20 kr. „Diadal” ezüst-acél kapálókészülék: üllő és kalapács párban 85 kr. Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának lokomobil-cseplő-gép- és „Millennium” aratógép-gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a **GRAND PRIX-t** nyerték.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége
Budapest, Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

Millennium legújabb szerkezetű
fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő-aratógépeit,

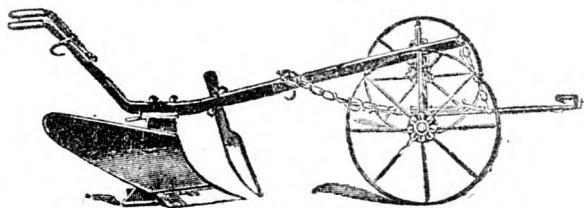
továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült Sack-rendszerű, aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

BÄCHER RUDOLF

kizárólagos ekegyára

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Egy és többvasu aczélekéi, és talajművelő eszközöi elismert elsőrangú gyártmányok.

MELICHÁR FERENCZ

kizárólagos vetőgépgyára

Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

A világhírű

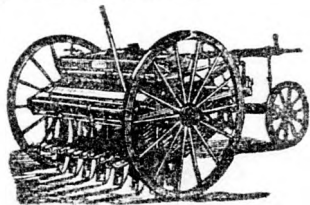
„Unicum Drill” sorbavető gépek

ugy sik mint hegyes talajon egyaránt kitűnően dolgoznak. Valamennyi magnum egy és ugyanazon vetőkorongokkal, a fogaskerekek kicserélése nélkül vehető.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmetve.

1901. évi forgalom 26000 zsák

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen

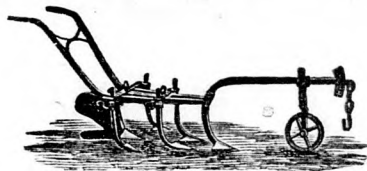
julius és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál.

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

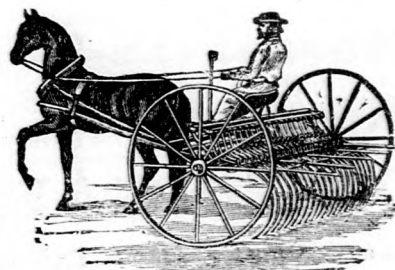
KÜHNE E.

Alakult 1856-ban.

mező- gazdasági gépgyára **MOSONBAN.**

A tavaszi időnyre Schloer-féle MÜTRÁGYASZÓRÓGÉPEK, répatermeléshez kétsoros chilisálétromszórók, LEGÚJABB SZERKEZETŰ KÉZI EGYSOROS és TÖBBSOROS KAPALÓ-ESZKÖZÖK, cukorrépa, kukorica, burgonya stb. megmunkálására. AMERIKAI KÉZI-KAPALÓ (kor. 16-50), OSBORNE-féle „COLUMBIA”-cultivator, HOLLINGSWORTH „HEUREKA” és „KEDVENCZ” szénagereblyék. OSBORNE-féle HIRNEVES COLUMBIA FŰKASZÁLÓ ÉS ARATÓGÉPEK. JÁRGANYOS CSEPLŐKÉSZLETEK minden nagyságban. Elkészett vetések eszközlésére: MERITOKORONGOS és TOLÓKERESK SZÓRVAVETŐGÉPEK. EKEK, BORONÁK, HENGEREK, HUNGÁRIA- és MOSONI-DRILL sorvetőgépek.

Főraktár: BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 57/a.

„SIEGENA“
 név alatt kerül ezentul for-
 galomba a „MÉLOTTE“
 rendszerü jelenleg legjobb és
 legolcsóbb

**tej-
főzőgép**
 (Magy. szabad. 20232. sz.)
 mely
 a következő előnyökkel bír:
 Legtartósabb szerkezet!
 Legnagyobb munkabírás!
 Legkönnyebb hajtás!
 Legtökéletesebb főzés!

FEHÉR MIKLÓS
 gépgyár részvénytársaság
 Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindennemü tejjgazdasági
 gépek.
 A magyar kir. állam-
 vasutak gépgyára gazd.
 gépeinek eladása.
 Használt és jól javított
 gőzcséplőkészletek.
 Csereüzletek.
 Árjegyzék ingyen és bér-
 mentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
 BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.
 az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
 úgy is mint a
 Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
 erkölcsi támogatásával
ALAKULT: 1900.
 Biztosítéki alap:
 Kormány hozzájárulása: 400,000 kor.
 Alapítványok és üzletrészekben 1,200,000 kor.
 Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.
 Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek.
 Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők
 közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokká minden
 iránybn készséggel szolgál
az igazgatóság

SZUPERFOSZFÁTOT, Stassfurti kaintot
 szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,
Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kén-
 savas káli tartalommal,
Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemü egyéb műtrágyaféléket
 azonkívül
Kénport legfinomabb 78% Chancel (98—99%) elismert kitünő minő-
 oidium ellen, **Rézgáliczot** ségben legolcsóbban szállit a

„HUNGÁRIA“ műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság
 BUDAPEST, V. KER., FÜRDŐ-UTCZA 8. SZ.

Patria irodalmi- és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)

Alfa-Separator * * *
*** * * Részvénytársaság**
BUDAPESTEN.
 Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.
 Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

.. Tejjgazdasági gépgyár...
 Tejjgazdasági eszközök és gépek gyártása.
 .. Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése. ..
 Árjegyzékek, tervek és költségve-
 tések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
 eddig több mint 500 első díjat
 nyertek. — Évi gyártás körül-
 belül 45000 darab.

A KISBIRTOKOSOK ORSZ. FÖLDHITELINTÉZETE
 kisebb birtokosoknak bekebelezés mellett ad hosszabb, rövidebb
 törlesztésü kölcsönöket.
 Segélyét fenállása óta

23262
 kölcsönvevő vette igénybe, kiknek összesen
*** 73,407.300 kor. ***
 kölcsönt fizetett ki.
 Az intézet kölcsönjeinek természete és módozatai felől
 mindenkinek ad szivesen felvilágosítást.
 Egyszerü levélbeli kérdésre mindenki kaphat utbaigazítást
 s a felek kértére az intézet mérsékelt díjért a kölcsönök be-
 kebelezése és lebonyolítása körüli teendőket is elvégezteti, sőt a
 költségeket is előlegezi.
 A kik e kölcsönök iránt érdeklődnek, forduljanak közvet-
 lenül az intézethez Budapest, Bálvány-utca 19. sz. alá.